

Sygn. akt I C 245/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa A. L. i R. L.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K., Oddział w W.

o nakazanie i zapłatę 40.048,80 zł

I. oddała powództwo;

II. nakazuje powodom A. L. i R. L. by uiścili na rzecz Skarbu Państwa - kasa tut. Sądu tytułem wynagrodzenia biegłego tymczasowo wypłaconego ze środków Skarbu Państwa solidarnie kwotę 3.285,22 zł (trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt pięć złotych 22/100);

III. nie obciąża powodów kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

(...)

UZASADNIENIE

Powodowie A. L. i R. L. wnieśli pozew o usunięcie infrastruktury energetycznej w postaci stacji transformatorowej słupowej (...) oraz dwóch słupów wraz z rozciągniętą na nich linią energetyczną (...), położonej przy ul. (...) w K., w terminie 6 miesięcy od dnia wydania wyroku oraz o zasądzenie na rzecz powodów solidarnie kwoty 26 650 zł, tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z części działki nr (...) (...), na której znajduje się wymieniona infrastruktura, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 listopada 2006 roku i wnieśli o zasądzenie kosztów postępowania na ich rzecz.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że na prawach wspólności ustawowej byli współwłaścicielami nieruchomości o pow. 1 803 ha położonej K. przy ul (...), opisanej w KW (...)/wcześniej nr (...), a w skład zabudowań wchodziły budynki: biurowo- socjalny, warsztatowo- magazynowy, garażowy, gospodarczy oraz portiernia, a powodowie nabyli przedmiotową nieruchomość 23 grudnia 2005 roku od Powiatu (...), a następnie dokonali zniesienia współwłasności nieruchomości w dniu 31 października 2006 roku i nabyli własność nieruchomości oznaczonej jako działka (...) (...). Wskazali nadto, że na terenie ich nieruchomości posadowiona jest infrastruktura energetyczna należąca do strony pozwanej, a w jej skład wchodzi stacja transformatorowa (...) (...) kV (czteronożny słup betonowy, ogrodzony siatką) dwa dwunożne słupy betonowe oraz poprowadzona na nich linia średniego napięcia (...) o szerokości 5 metrów i urządzenia te zajmują na działce powodów około 650 m², co zdecydowanie ogranicza możliwość korzystania z nieruchomości.

Powodowie wyjaśnili, że naliczają wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z działki przez stronę pozwana za okres 42 miesięcy po 650 zł, łącznie 26 650 zł, a wynagrodzenie to zostało wyliczone na podstawie stawki miesięcznej w wysokości 1 zł za m³ jako stawki za dzierżawę gruntów w Gminie K./(...) Zarządzenia Burmistrza Miasta K.z dnia 4 września 2010 roku/.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i uzasadniła, że nie kwestionuje, że na nieruchomości powodów posadowiona jest stacja transformatorowa, za pośrednictwem której zasilani są powodowie oraz inni odbiorcy przemysłowi, a wymieniona linia wybudowana została w 1976 roku dla zasilania fabryki Domów w k./inwestorem była (...)/, a następnie przekazana do eksploatacji urządzeń energetycznych jako majątek strony pozwanej. Strona pozwana podniosła, że na podstawie art.292 w zw. z art. 285 k.c. nabyła przez zasiedzenie służebność gruntową dla urządzeń energetycznych posadowionych na działce powodów, ponieważ korzysta z trwałego i widocznego urządzenia zlokalizowanego na gruncie od 34 lat

W toku procesu, po oględzinach nieruchomości, powodowie podtrzymali żądanie usunięcia infrastruktury energetycznej w postaci stacji transformatorowej słupowej (...)oraz dwóch słupów wraz z rozciągniętą na nich linią energetyczną (...), położonej przy ul. (...)w K., w terminie 6 miesięcy od dnia wydania wyroku oraz rozszerzyli pozew o zapłatę wnosząc o zasądzenie na rzecz powodów solidarnie kwoty 40 049 zł, tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z części działki nr (...) (...), na której znajduje się wymieniona infrastruktura, wskazując podstawy wyliczenia żądanej stawki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie małżonkowie R. L.i A. L.wraz z małżonkami Z.i U. B.nabyli w dniu 23 grudnia 2005 roku od powiatu (...)nieruchomość zabudowaną położona w K.przy ul. (...), działki nr (...)- zabudowana i nr (...) po połowie na prawach wspólności ustawowej. W § 10 strony aktu oświadczyły, że ustaliły, że kupujący będą zobowiązani do udostępniania pracownikom E. dojścia do stacji transformatorowej zlokalizowanej na działce (...), a w § 11 aktu strony umowy oświadczyły, że działka (...)na planie zagospodarowania przestrzennego miasta K.stanowi teren składowania i magazynowania towarów.

Dowód:

Akt notarialny K- 22-28

Aktem notarialnym z dnia 31 października 2006 roku małżonkowie L. i małżonkowie B. dokonali umownego zniesienia współwłasności, a w wyniku podziału powodowie R. i A. L. otrzymali na wyłączną własność nieruchomość oznaczoną nr działki (...) o powierzchni 0,5620 ha, stanowiącą tereny przemysłowe, położona w K. przy u. (...) zabudowana budynkiem biurowo- socjalnym i portiernią.

Dowód:

Akt notarialny K- 33-39, wyrys i mapa K- 40

Na skutek zniesienia współwłasności infrastruktura energetyczna w postaci stacji transformatorowej słupowej (...)oraz dwóch słupów wraz z rozciągniętą na nich linią energetyczną (...) (...) znalazła się na działce wybranej przez powodów umową zniesienia współwłasności z dnia 31 października 2006 roku.

Dowód:

umowa k-33-39

wyrys i wypis k- 40-43

zawiadomienie K- 30-31

zdjęcia K- 44-46

Pismem z dnia 20 grudnia 2006 roku powodowie zwrócili się do strony pozwanej o wypłatę odszkodowania za lokalizację urządzeń przesyłowych należących do strony pozwanej. Powodowie ponaglili żądanie pismem z dnia 26 lutego 2007 roku w związku z brakiem odpowiedzi wskazując na drogę sądową.

Pismem z dnia 27 lutego 2007 roku strona pozwana wskazała, że obowiązujące przepisy nie przewidują odszkodowań za usytuowanie urządzeń strony pozwanej na działkach nie będących ich własnością, a kolejnym pismem zawiadomiono powodów, że dzięki liniom energetycznym realizowany jest cel publiczny i prawo własności powodów doznaje ograniczenia wynikającego z ustawy oraz wskazano, że Ustawa o gospodarce nieruchomościami nie przewiduje obowiązku wywłaszczenia gruntu pod słupy energetyczne oraz odszkodowania za postawienie słupów.

Dowód:

- pisma K- 51-52

- pismo K- 53

Pismem z dnia 7 stycznia 2008 roku powodowie wezwali stronę pozwaną do usunięcia urządzeń transformatorowych i uregulowanie stanu faktycznego przez zawarcie umowy dzierżawy wskazanej części nieruchomości przy określeniu czynszu miesięcznego w kwocie 600 zł, a strona pozwana pismem z dnia 21 sierpnia 2008 roku uznała roszczenia za nieuzasadnione podtrzymując dotychczasowe stanowisko i wskazując, że na podstawie art.292 k.c. nabyła przez zasiedzenie służebność gruntowa ponieważ przez okres 32 lat korzysta z trwałych i widocznych urządzeń posadowionych na działce powodów. Pismem z 20 stycznia 2010 roku powodowie wezwali o przeniesienie stacji transformatorowej wraz z siecią energetyczną, a strona pozwana pismem z dnia 1 marca 2010 roku powtórzyła zarzut zasiedzenia wskazując, że żądanie właściciela nieruchomości pozostaje w sprzeczności z art. 5 k.c. skoro sieć energetyczna służy do realizacji celu publicznego jakim jest dostawa energii elektrycznej, wcześniej wniosła o uzgodnienie sposobu dostępu do stacji strony pozwanej wybudowanej w 1976 roku.

Dowód;

- pismo K- 55-56, 58-59, 61

- pismo K-57, 60, 62, 63

Celem zasilania w energię elektryczną Fabryki (...) w K., w dniu 25 maja 2006 roku, przekazana została do eksploatacji nowo wybudowana stacja transformatorowa z transformatorem i linią napowietrzna na słupach z przewodami o długości 256mb.

Przy odbiorze linii przedstawiono projekt techniczny, dziennik budowy, księgę obmiaru, protokół pomiaru stacji, pomiaru zwisów, atesty na odgromniki, a nie przedstawiono decyzji o wywłaszczeniu gruntów pod stację i linię. Inwestor zobowiązał się przekazać nieodpłatnie wybudowane obiekty na majątek Zakładu (...) i przekazał je 29 grudnia 1976 roku. Od roku 1976 do chwili obecnej najpierw poprzednicy prawni strony pozwanej, a obecnie strona pozwana korzysta z tych urządzeń, czego skutkiem jest zasiedzenie służebności gruntowej przez stronę pozwaną.

Do daty wniesienia pozwu upłynął okres 34 lat posiadania urządzeń usytuowanych na działce powodów służących przesyłowi energii elektrycznej, które obecnie zasilają w energię elektryczną powoda oraz okoliczne obiekty przemysłowe.

Dowód;

- protokół K- 97-98

- protokół przejęcia środków trwałych K- 100-101

- zeznania świadka W. G. K- 148-149

W roku 1945 poprzednik prawny strony pozwanej przejął majątek poniemiecki i włączył do Zjednoczenia (...). W roku 1948 powstało Przedsiębiorstwo państwowe Zjednoczenie (...), przekształcone w 1958 roku w Zakłady (...), a w 1976 roku w Zakłady (...), a w 1985 roku w Zachodni O. E., w skład którego wszedł Zakład (...). Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) utworzone zostało zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku, a następnie przekształcony został w Spółkę Akcyjną. Aktualnie strona pozwana nazywa się (...) S.A. w K..

Dowód:

- zarządzenia i pisma k- 329-331, 502, 503, 504-505, 506, 507-508, 509, 513-514

- akt notarialny K- 335-343

- postanowienie K- 344

- odpis z KRS K- 345-355, 484- 494

- wykaz k- 515, pismo K-510-512

Powołany na wniosek powodów biegły sadowy mgr inż. J. Ś. sporządził w sprawie opinię wyliczając wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z działki powodów przez stronę pozwaną oraz wartość rocznej dzierżawy.

Biegły wyliczył wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów dla linii energetycznej napowietrznej SN o łącznej powierzchni 810 m² w okresie od 1 listopada 2006 roku do 20 maja 2011 roku po uwzględnieniu waloryzacji wg założeń powoda na 9071 zł, wskazując, że wyliczona dzierżawa dotyczy gruntu pod zabudowę garażami i pomieszczeniami gospodarczymi, natomiast zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nieruchomość będąca przedmiotem opinii to tereny składowania i magazynowania towarów w obiektach kubaturowych oraz zakładów drobnej wytwórczości.

Biegły wskazał, że gdyby zastosować stawki dzierżawy dla tego typu przeznaczenia nieruchomości, to wynagrodzenie za bezumowne użytkowanie nieruchomości za okres od 1 listopada 2006 roku do 20 maja 2011 roku wyniosłoby 756 złotych. Czynsz roczny dzierżawny biegły wyliczył dla przedmiotowej nieruchomości na 905 złotych, jako czynsz dzierżawy pod napowietrzną linią energetyczną.

Dowód:

- opinia biegłego K- 186-207

W opinii uzupełniającej, sporządzonej wobec zastrzeżeń powoda, biegły sadowy wskazał, że wyliczono wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości bez uwzględnienia obciążeń podatkowych, które powinien udokumentować właściciel.

Biegły wskazał, że przy stawce podatku 0,80 zł dla prowadzących działalność gospodarczą, podatek w skali roku, jaki płacą powodowie pod napowietrzną linią energetyczną wynosi 648 zł.

Dowód;

- opinia uzupełniająca biegłego K-244-248

Stawka czynszu za dzierżawę gruntów przeznaczonych na cele składowe wynosi w rejonie ul. (...) w K. 1 zł za m², a dla gruntów przeznaczonych pod zabudowę handlowo- usługową 5 zł za m².

Dowód:

- pismo UM w K. K- 422

Na wniosek powoda przeprowadzone zostały przez Sąd, z udziałem biegłego i stron, oględziny nieruchomości oraz znajdującej się na niej stacji transformatorowej i linii przesyłowej. Nieruchomość posiada ogrodzenie wykonane jeszcze w latach 70 XX wieku przez Fabrykę (...), przez które przeskakują pracownicy strony pozwanej. Obecnie powód zainstalował kamery i "ten proceder się ukrócił".

Na terenie nieruchomości powodów usytuowane są słupy i sieć przesyłowa - linia energetyczna. Strona pozwana i jej poprzednicy prawni korzystali z widocznych urządzeń w postaci słupów i linii przesyłowej od daty przekazania 29 grudnia 1976 roku do chwili obecnej.

Upływ okresu 30 lat, przewidzianych do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu, dla posiadacza w złej wierze nastąpił nie później niż 29 grudnia 2006 roku.

Stacja transformatorowa na działce powodów, usytuowana na największym słupie, jest ogrodzona i zarośnięta nieprzyciętymi krzakami, na gruntach posadowione są budynki oraz znajduje się teren składowania towarów.

Na sąsiedniej nieruchomości wznoszony jest wysoki budynek na cele prowadzenia działalności gospodarczej. Taki sam budynek chciałby postawić na swojej nieruchomości powód, ale przeszkodą jest usytuowanie i przebieg infrastruktury energetycznej w postaci stacji transformatorowej słupowej (...) oraz dwóch słupów wraz z rozciągniętą na nich linią energetyczną (...). Powód zawarł umowy dzierżawy budynku portierni oraz terenu pod wystawę, za wynagrodzeniami 1000 zł miesięcznie i 600 zł miesięcznie.

Dowód;

- oględziny nieruchomości wraz ze zdjęciami K- 405-414

- przesłuchanie powoda K- 551- 552, umowy K- 430-434

- przesłuchanie świadka G. k- 148-149

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powodów nie zostało uwzględnione z uwagi na opisany w ustaleniach stanu faktycznego wpływ okresu 30 lat od daty wybudowania i przejęcia stacji transformatorowej wraz z transformatorem i linią napowietrzną usytuowanymi na i nad działką powodów i w oparciu o treść przepisów art. 172. § 1 i 2 k.c. w związku z art. 292. k.c.

Cytowane przepisy wskazują, że służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, a przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio i posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie), a po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze.

Poprzednicy prawni strony pozwanej korzystali z trwałych i widocznych urządzeń znajdujących się na działce powodów A.i R. L.i skutkiem posiadania urządzeń tych od 1976 roku jest ustalenie przez Sąd zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu, związanej z korzystaniem z infrastruktury energetycznej w postaci stacji transformatorowej słupowej (...) oraz dwóch słupów wraz z rozciągniętą na nich linią energetyczną (...), położonej przy ul. (...)w K..

Zasiedzenie przy przyjęciu posiadania w złej wierze nastąpiło nie później niż 29 grudnia 2006 roku, czyli po roku od zakupu przez powodów działki i na 4 lata przed wniesieniem przedmiotowego pozwu o nakazanie i zapłatę.

Orzeczenie Sądu opiera się na ustaleniach opartych na dowodach z dokumentów, zeznaniach świadka - pracownika strony pozwanej W. G. oraz przesłuchaniu powoda R. L. - opisanych w ustaleniach stanu faktycznego.

Na podstawie treści złożonych przez powoda aktów notarialnych Sąd ustalił daty zakupu nieruchomości przez powodów i zniesienia współwłasności pomiędzy powodami, a współwłaścicielami, z którymi nabyli nieruchomość w 2005 roku oraz ustalił, że w § 10 pierwszego aktu kupujący zobowiązali się do udostępniania pracownikom (...) (...) dojścia do stacji transformatorowej zlokalizowanej na działce powodów.

Na podstawie protokołu odbioru i przekazania do eksploatacji obiektu z 25 maja 1976 roku oraz protokołu przejęcia środka trwałego w dniu 29 grudnia 1976 roku - obu dotyczących przedmiotowej linii i słupów wraz z transformatorem, Sąd ustalił, że linię i słupy wzniesiono 25 maja 1976 roku i przekazano poprzednikowi prawnemu strony pozwanej 29 grudnia 1976 roku, a z protokołu przekazania obiektu wynika, że nie przedstawiono decyzji o wywłaszczeniu gruntów pod stację i linię przez inwestora.

Wskazane dokumenty pozwalają na ustalenie, że poprzednicy prawni strony pozwanej korzystali z trwałych i widocznych urządzeń na działce powodów co najmniej od 29 grudnia 1976 roku - a zatem doszło do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści dzisiejszej służebności przesyłu już w roku 2006, najpóźniej 29 grudnia 2006 roku .

Problematyką biegu okresu niezbędnego do stwierdzenia zasiedzenia i zasad dotyczących tej problematyki wielokrotnie zajmował się Sąd Najwyższy.

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2012 r. /(...) / Sąd Najwyższy stwierdził: Osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 r. miała status państwowej osoby prawnej i nie mogła nabyć (też w wyniku zasiedzenia) własności nieruchomości Skarbu Państwa, może do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po tej dacie zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa przed dniem 1 lutego 1989 r., jeżeli w tym czasie nastąpiło przeniesienie posiadania. / LEX nr 1136115 /. Niewątpliwie zatem bieg zasiedzenia na rzecz poprzedników prawnych strony pozwanej biegł od daty posadowienia linii na działce obecnie będącej własnością powodów, a najdalej od jej przejęcia 29 grudnia 1976 roku, a jego upływ nastąpił najpóźniej 29 grudnia 2006 roku

Sąd Najwyższy podkreślił w postanowieniu z dnia 17 grudnia 2008 r., (...) (OSNC 2010, nr 1, poz. 15), że nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989 r. nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budziła wątpliwości dopuszczalność nabycia w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu w art. 305 1-305 4 k.c. (wyrok z dnia 11 marca 2005 r., (...), niepubl.; postanowienie z dnia 4 października 2006 r., (...), Monitor Prawniczy 2006, nr 21, s. 1128; uchwała z dnia 7 października 2008 r., (...), Biul. SN 2008, nr 10, s. 7). /

Pogląd ten Sąd Najwyższy potwierdził w Postanowienie z dnia 12 stycznia 2012 r. (...), wskazując, że nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989 r. nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia. / LEX nr 1130302/.

Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów wyjaśnił w wyroku z dnia 15 stycznia 2009 r., (...) (OSNC - ZD 2009 D, poz. 97), że zasada jednolitego funduszu własności państwowej nie oznaczała, iż przedsiębiorstwo państwowe nie mogło wystąpić z roszczeniem na podstawie art. 231 § 1 k.c. w stosunku do nieruchomości znajdujących się w jego władztwie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano zgodnie, że wprawdzie ze względu na tę zasadę państwowa osoba prawna nie mogła przeciwstawić Skarbowi Państwa jakichkolwiek własnych uprawnień, jednakże w stosunkach zewnętrznych z osobami trzecimi miała pozycję taką jak właściciel. W konsekwencji wszelkie roszczenia, jakie powstawały ze względu na składniki mienia państwowego pozostające w zarządzie państwowej osoby prawnej, realizowała w imieniu własnym ta osoba (uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 16 października 1961 r., (...), OSN 1962, nr II, poz. 41; postanowienie z dnia 14 czerwca 1963 r., (...), OSNCP 1964, nr 11, poz. 223; uchwała z dnia 27 czerwca 1984 r., (...), OSNCP 1985, nr 1, poz. 11). O ile więc w relacjach wewnętrznych między Skarbem Państwa a państwową osobą prawną posiadaczem samoistnym nieruchomości państwowej było zawsze państwo, o tyle z punktu widzenia relacji zewnętrznych przedsiębiorstwo państwowe, które władało oddaną mu w zarząd nieruchomością, powinno być uznawane za posiadacza samoistnego nieruchomości niezależnie od tego, czy była to nieruchomość państwowa. *Expressis verbis* pogląd ten znalazł wyraz w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 kwietnia 1966 r., (...), (OSNCP 1967, nr 2, poz. 24), w którym Sąd Najwyższy uznał, że chociaż posiadanie wykonywane przez jednostkę państwową stanowi - w myśl zasady wypowiedzianej w art. 128 § 1 k.c. - posiadanie państwowe, to jednak w wypadku, gdy jego przedmiot znajduje się w zarządzie państwowej osoby prawnej, na zewnątrz ta osoba prawna, a nie Skarb Państwa występuje - zgodnie z art. 128 § 2 k.c. - jako posiadacz. Przedsiębiorstwo państwowe mogło zatem występować z roszczeniem przewidzianym w art. 231 § 1 k.c., z tym, że, ze względu na zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, nabywana nieruchomość stawała się własnością państwową. Przedstawione rozumowanie, dotyczące posiadania samoistnego nieruchomości, wykonywanego przez przedsiębiorstwo państwowe w okresie obowiązywania art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu, można tym bardziej odnieść do posiadania w zakresie służebności przesyłu.

W obecnym stanie prawnym, obowiązującym od roku 2008, ustawodawca wprowadził obok służebności gruntowych i służebności osobistych, trzeci rodzaj służebności. Zgodnie z przepisem art. 305 1.k.c Nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

Służebność przesyłu może też być nabyta przez przedsiębiorcę przesyłowego w drodze zasiedzenia, bo zgodnie z art. 352 § 1 k.c.: "Kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności". Warunkiem zasiedzenia służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę przesyłowego z trwałego i widocznego urządzenia - np. postawienie na cudzej nieruchomości i korzystanie ze słupa przesyłowego, na którym rozpięto kabel wysokiego napięcia i nie ma więc przeszkód do uznania przedsiębiorcy, który korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu, a nie ma tytułu prawnego do władania tą nieruchomością, za posiadacza takiej służebności.

Posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urządzeń energetycznych oraz cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu (art. 292 w zw. z art. 172 k.c.) (tak SN w postanowieniu z dnia 13 października 2011 r., (...), Lex nr 1096048) i jak wskazano wyżej Sąd Najwyższy dopuszczał taką możliwość jeszcze przed nowelizacją kodeksu cywilnego, dokonaną ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która wprowadziła do polskiego systemu prawnego służebność przesyłu (zob. postanowienie SN z dnia 4 października 2006 r., (...), niepubl.; postanowienie SN z dnia 22 października 2002 r., (...), Biul. SN 2002, nr 11, s. 7; wyrok SN z dnia 31 maja 2006 r., (...), Lex nr 258681; wyrok SN z dnia 8 czerwca 2005 r., (...), niepubl.; postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2006 r., (...), Biul. SN 2006, nr 5, s. 11).

Zgodnie z poglądami doktryny, z reguły przedsiębiorca - posiadacz służebności przesyłu będzie uznany za posiadacza służebności w złej wierze (zob. uchwałę SN z dnia 17 czerwca 2005 r., (...), OSNCP 2006, nr 4, poz. 64; wyrok SN z dnia 29 stycznia 2008 r., (...), niepubl.).

W uchwale z dnia 7 października 2008 r. ((...), Biul. SN 2008, nr 10, s. 7; Lex nr 458125) SN wskazał, że "przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 3051-3054 k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w ruchu przedsiębiorstwa". Nie ma przy tym

potrzeby oznaczania nieruchomości władnącej. Skoro powołana ustawa nie zawiera przepisów przejściowych, między innymi w zakresie zasiedzenia służebności przesyłu, należy przyjąć, że jeżeli termin prowadzący do zasiedzenia służebności upłynął przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (to jest przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r.), to sąd stwierdzi nabycie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, jeżeli zaś po tej dacie - sąd stwierdzi zasiedzenie służebności przesyłu (G. Bieniek, Urządzenia przesyłowe..., s. 72-73).

Na podstawie opisanych przepisów i rozważań Sąd oddalił powództwo R. L. i A. L. o nakazanie i zapłatę, z uwagi na ustalenie zasiedzenia służebności.

Mając na względzie wynik procesu, okoliczność składania wniosków o powołanie biegłego przez powoda, analizę dokonanych ustaleń i podstawę prawną rozstrzygnięcia. Sąd obciążył wynagrodzeniem biegłego powodów, nie obciążając ich kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej, zgodnie z art.102 k.p.c. uznając, że rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło wyłącznie na podstawie, którą sąd uwzględnił z urzędu, a względy słuszności przemawiają przeciwko obciążaniu powoda kosztami procesu poniesionymi przez jego przeciwnika - orzeczenie SN z dnia 3 maja 1966 r.,(...), OSP 1967, z. 1, p.8.